

5.1.2024

Viite: VN/23407/2023**Hallituksen esitys eduskunnalle aikuiskoulutustuen, ammattitutkintostipendin ja vuorotteluvapaan lakkauttamisesta**

Kuuloliitto ry esittää, että hallituksen tulisi huomioida esityksessään paremmin sen vaikutukset eri tavoin vammaisiin, kuten kuulovammaisiin, työntekijöihin.

Kuuloliitto ry ei kannata aikuiskoulutustuen lakkauttamista. Esimerkiksi työikäisenä ilmenevä kuulonalainen voi aiheuttaa tarpeen uudelleen kouluttautumiselle aikuisiällä, mutta ilman aikuiskoulutustukea se voi olla vaikeaa tai jopa mahdotonta. Kuulovammaisille henkilöille töiden ohessa opiskeleminen on normaalikuuloisia haastavampaa, sillä kuulovammaan liittyy voimia kuluttavaa pinnistelyä. Vammaisten henkilöiden on myös vammattomia henkilöitä vaikeampi kerryttää sellaista taloudellista puskuria, joka mahdollistaisi opintovapaalle jäämisen ilman aikuiskoulutustukea, sillä heidän on lähtökohtaisesti vaikeampi kouluttautua ja työllistyä.

Kuuloliitto pitää, tietyin varauksin, kannatettavana aikuiskoulutustuen kehittämistä hallituksen esitysluonnoksessa esitettyjen vaihtoehtoisten toteuttamistapojen mukaisesti. Muut toteuttamisvaihtoehdot on esitetty luonnoksessa varsin lyhyesti, mutta aikuiskoulutustuen kehittäminen esimerkiksi tietyille ryhmille kohdennettujen ohjelmallisten tukimallien kautta voisi olla kannatettavaa, jos se sisältäisi myös eri tavoin vammaiset henkilöt. Tämä olisi myös hallitusohjelman vammaisten henkilöiden työllistymistä koskevien tavoitteiden mukaista.

Kuuloliitto ry ei kannata esitettyä vuorotteluvapaan lakkauttamista. Vuorotteluvapaajärjestelmä tarjoaa monelle vammaiselle ja osatyökykyiselle työntekijälle mahdollisuuden päästä työelämään, sillä heidän ei ole helppoa saada koko-aikatyötä. Myös hallituksen esitysluonnoksessa viitataan Junka ym. (2009) tutkimukseen, jonka mukaan vuorotteluvapaan työllisyysvaikutukset sijaisille ovat positiivisia etenkin yli kolme kuukautta työttömänä olleilla.

Edellä kuvattujen huomioiden lisäksi Kuuloliitto yhtyy mm. Työllisyysrahaston, SuPerin ja Tehyn omissa lausunnoissaan esittämään huoleen esityksen vaikutuksista sosiaali- ja terveysalan henkilöstöpulaan.